

РЕЦЕНЗИЯ

За: Дисертационен труд на тема „Проблеми свързани с приложението на дентална амалгама” на д-р Мартина Найденова Маркова, асистент към Катедра „Консервативно зъболечение и ОП”, Факултет по дентална медицина, Медицински университет – Варна представен за придобиване на образователна и научна степен „Доктор“ по научна специалност „Терапевтична дентална медицина“.

От: проф. д-р Ангелина Илиева Киселова-Янева, дм, дмн, преподавател към катедра „Образна и орална диагностика”, Факултет по дентална медицина, Медицински университет – София, определена за член на Научното жури със заповед № Р-109-157/ 15.04.2019 г.

Научен ръководител на докторанта:

Проф. д-р Владимир Емануилов Панов, дмн

Научен консултант на докторанта:

Доц. д-р Миглена Илиева Балчева-Енева, дм

Кратки биографични данни

Д-р Мартина Найденова Маркова е родена на 21 декември 1987 г. в гр. Варна.

През м. юни 2013 г. завършва Факултет по дентална медицина към Медицински университет – Варна, магистър-лекар по дентална медицина.

От м. септември 2013 г. до днес е асистент към катедра „Консервативно зъболечение и ОП”, Факултет по дентална медицина, Медицински университет – Варна.

Към настоящия момент д-р Маркова е специализант по оперативно зъболечение и ендодонтия.

Владее английски, немски и руски езици.

Дисертационният труд на д-р Мартина Найденова Маркова на тема „Проблеми свързани с приложението на дентална амалгама ” е в обем от 145 стандартни страници. По своята структура, той отговаря на всички приети у нас изисквания. Изложението съдържа съответно: използвани съкращения – 1 стр.; Въведение – 1 стр.; Литературен обзор – 47 стр.; Цел и задачи на изследването – 1 стр.; Материал и методи на изследването – 12 стр.; Резултати и обсъждане по съответните задачи – 45 стр.; Санационен план при работа с амалгама – 12 стр.; Изводи – 2 стр.; Приноси – 1 стр.; Заключение – 1 стр.; Библиография – 12 стр. Представеният материал е онагледен с 50 фигури и 17 таблици. Трудът включва и 4 приложения.

Цитирани са 155 източника, от които 34 са на кирилица и 121 на латиница.

Поставената цел, а именно “ да се изследват и анализират ефекти от приложението на дентална амалгама” е решена чрез следните пет задачи:

1. Да се проучи употребата на дентална амалгама:
 - 1.1. По население, възраст, групи зъби, оплаквания;
 - 1.2. По качество на obtурациите – вторичен кариес, грапавост, давност, фрактури, пародонтални индекси;
 - 1.3. Отношение към денталната амалгама на студенти, дентални медици, употреба на предпазни средства.
2. Да се установят нивата на корозионния потенциал.
3. Да се оцени честотата на сенсibiliзация към дентална амалгама.
4. Да се определят нивата на живак в различни среди.
5. Да се създаде санационен план при работа с амалгамени obtурации.

Резултатите и обсъждането към тях са статистически достоверни и от тях следват общо 18 извода. Оригинални и нови към момента на изследването са данните за наличието на живак в кръвта на денталните специалисти, студентите по дентална медицина и контролната група. Установеното степенуване на нивата на отделения живак при обичайните

процедури като поставяне, отстраняване и полиране на obtурациите от дентална амалгама, има също голяма практическа стойност.

Д-р Маркова формулира 5 приноса във връзка с дисертационния труд. Определено считам, че както получените резултати така и приносите от дисертационния труд ще обогатят българската научна школа по дентална медицина и ще дадат ценни практически насоки в ежедневната практика на лекарите по дентална медицина.

Научната продукция е достатъчна: 5 публикации, 2 участия в международни научни форуми.

Предлаганият за публична защита дисертационен труд е посветен на проблемите свързани с приложението на денталната амалгама в клиничната дентална практика. Логично възниква въпросът за избора на темата на дисертационния труд в момент, в който в България от години се работи и пише за последиците от масовото приложение на денталната амалгама и доказаните локални и системни влияния върху реактивността на организма. В много европейски страни, включително и в България са приети нормативни документи налагащи ограничаване работата с дентална амалгама и особен контрол върху събирането и унищожаването на амалгамените obtурации и части от тях. Считам, че един съвременен прочит на проблемите свързани с денталната амалгама ще бъде изключително полезен за ежедневната клинична практика на лекарите по дентална медицина, тъй като известен факт е, че масово все още се работи с амалгама, включително и на деца, на които се налага да се направят първите obtурации. Много често лекарите по дентална медицина пропускат или не отбелязват анамнестични и/или клинични данни за контактна алергична реакция в устната кухина, или предполагаема или установена алергия към основни групови алергени като храни, бактерии, полени, битови, индустриални и др.

Направеният извод, че 50 % от изследваните пациенти имат obtурации от дентална амалгама, потвърждава казаното по-горе, а именно

че все още тя масово се прилага. Всички други установени факти относно престоя на амалгамените obtурации в устата, както и желанието на пациентите да ги запазят или да се разделят с тях, от клинична и социологична гледна точка също представлява интерес и до голяма степен потвърждава общата тенденция за ограничаване масовото ѝ приложение.

Позволявам си да препоръчам, на базата на получените резултати от дисертационния труд, д-р Маркова да подготви един информационен бюлетин, който чрез Българския зъболекарски съюз, да бъде разпространен в мрежата. По този начин, лекарите по дентална медицина ще имат най-съвременна информация.

Познавам лично д-р Мартина Маркова още като студент във ФДМ, МУ–Варна. В нейно лице открих много сериозен, мотивиран и компетентен млад колега. Виждайки интересът, с който подхожда към професията и неотменното ѝ присъствие на различни научни форуми, мой личен съвет към нея беше да се насочи към научна и преподавателска дейност.

В заключение, считам че дисертационният труд е напълно завършен. Съгласно чл. 72, ал. 2 от Правилника за развитието на академичния състав в МУ – Варна, давам своята положителна оценка за дисертационния труд на тема „Проблеми свързани с приложението на дентална амалгама” и убедено препоръчвам на членовете на Научното жури присъждането на образователна и научна степен „Доктор“ на д-р Мартина Найденова Маркова.

25.06.2019 г.

гр. София

Рецензент:

Проф. д-р А. Киселова, дм, дмн